

K-ové bezprostředně, kdyby bylo dosáhlo již takového vysokého stupně, že nebylo možnosti zachrániti její život jinak, než co nejrychlejší přerušением těhotenství. V přítomném případě byl však stav věci dle rozsudku ten, že lékaři prohlásili K-ové svého času, u příležitosti prvního porodu, že nesmí více poroditi. K-ová vůbec nedovolávala se osoby povoláné, totiž lékaře, by zjistila bezpečně, je-li tu skutečně nutnost přerušení těhotenství vůbec, a okamžitého přerušení zvláště, nýbrž obrátila se prostě na porodní babičku, Kateřinu C-ovou, kterouž si dala plod ze života vyhnati. Byť i soudní lékaři připustili, že obava K-ové před opětným porodem byla jejím zdravotním stavem odůvodněna a že by ji i lékař byl odkázal na ženskou kliniku za účelem přerušení těhotenství, přece jen nevychází ani z posudku lékařů ani není v rozsudku zjištěno, že nebezpečí pro život K-ové bylo tak bezprostředně hrozícím, že by bývalo vyžadovalo bezprostředního zasažení. Mimo to nemůže zůstat neuváženo, že přerušení těhotenství osobou nepovolanou, pouhou porodní babičkou, není ani způsobitelným prostředkem k záchraně života matky, poněvadž zkušenost učí, a zákon sám to zákazem dle § 343 tr. z. potvrzuje, že jest vyhnání plodu ze života osobou takovou samo o sobě životu nebezpečné. Proto právem shledává rozsudek i v tomto K-ovou voleném prostředku další příčinu, odepřítí jí důvod beztrestnosti dle § 2 lit. g) tr. z. (Z téže úvahy prohlašuje rak. osnova tr. z. v § 295 beztrestným jen lékaře, jenž vyhnání plodu ze života aneb usmrcuje jej v těle matčině, by jinak neodvratné nebezpečí života nebo těžké újmy na zdraví těhotné odvrátil). Nelze proto odsouzení Marie K-ové pro zločin vyhnání plodu ze života uznati nezákonným. Tím však odpadá i předpoklad, na němž zmateční stížnost buduje své výtky proti odsouzení stěžovatelky pro spoluvinu na tomto zločinu. Budiž proto ohledně Kateřiny C-ové jen zvláště ještě na to poukázáno, že tato při svém jednání nedala se vésti ohledem na záchranu života Marie K-ové, nýbrž pouze ziskuchtivostí, odhodlavši se k nedovolené operaci za odměnu 200 K. Již tento subjektivní moment vylučoval by u ní použití § 2 lit. g) tr. z. i tehda, kdyby bývalo možno přiznati Marii K-ové beztrestnost z důvodu § 2 lit. g) tr. z.

Čís. 282.

Poměr § 2 zákona lichevního ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. k § 34 odstavec druhý a čtvrtý nař. ze dne 23. března 1920, čís. 169 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 21. října 1920, Kr I. 455/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudu v Hradci Králové ze dne 22. dubna 1920, jímž byl uznán vinným přestupkem zatajení zásob dle § 2. zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje pouze důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. Dovozuje, že obžalovaný nezatajil zásoby obilí úmyslně, poně-

vadž obilí u něho nalezené neodpovídá ani množství, které mu dle zákona jako samozásobiteli bylo ponecháno k výživě 8členné rodiny, z čehož prý vyplývá, že nechtěl ukryté zásoby odnít veřejnému zásobování. Není-li zde takového úmyslu, nelze prý mluvit o utajení zásob dle § 2 zákona o lichvě. V daném případě mohlo by se prý nejvýše jednat o přestupek politický, dle nařízení ze dne 23. března 1920 čís. 169 sb. z. a n. Bylo by prý nedůsledno, trestati těžším trestem toho, kdo zatajuje zásoby, než toho, kdo brání státním zřízcům nebo plnomocníkům obilního ústavu vstoupiti do jeho podniku nebo skladiště, nebo se zdráhá učiniti udání o zásobách (§ 34 cit. nař.). V prvním směru brojí stížnost nepřipustným způsobem proti zjištěnému úmyslu obžalovaného, zatajiti zásoby úřední komisi, po nich pátrající, kterýžto úmysl zjistil první soud, uváživ volně dle § 258 tr. ř. výsledky průvodního řízení. Zjišťujeť rozsudek na základě doznání obžalovaného a svědeckých výpovědí dvou úředních účastníků prohlídky, že byla u obžalovaného provedena z nařízení okresní politické správy domovní prohlídka, poněvadž z předepsaného kontingentu obilí odvedl pouze polovici; že obžalovaný, byv vyzván úředním orgánem v přítomnosti obecního starosty P., by ukázal veškeré své zásoby, ukázal pouze obilí na sýpce a prohlásil, že více zásob nemá — že však komise našla na půdě nad stáji v úkrytu zvláště k tomu zřízeném ve vaně 200 kg mouky a ve škopku 105 kg mouky a 178 kg pšenice — celkem zásoby v hodnotě 500 K nepřevyšující. Soud vzal za prokázano, že zásoby byly ukryty úmyslně, poněvadž by je jinak byl obžalovaný, který se ani nehájl tím, že snad o zásobách těch nevěděl, nebo na ně zapomněl, komisi na dotaz ukázal. Také místo, kde byly zásoby nalezeny, nasvědčuje tomu, že byly ukryty úmyslně. Poněvadž byl obžalovaný dle zákona povinen ukázati veškeré zásoby, které měl v držení, nemůže se omlouvat tím, že nalezené množství odpovídá tomu, které mu příslušelo k výživě rodiny. Účelem domovní prohlídky bylo právě, by příslušný úřad nabyl vědomosti o v s e c h zásobách obžalovaného a, by na jejím základě mohl nabýti disposiční moci nad částí, kterou byl obžalovaný ještě povinen dodat. Úmyslným popřením zásob oproti pátrající komisi a jich úmyslným ukrytím dopustil se obžalovaný úmyslného jich zatajení, k němuž stačí již pouhé úmyslné zamlčení zásob neb udání jich způsobem pravdě neodpovídajícím. Jednání obžalovaného naplňuje tedy objektivně i subjektivně skutkovou podstatu dle § 2 zák. o lichvě. Kontravence proti § 34 odst. 2 a 4 shora citovaného nařízení, přikázané k potrestání úřadům politickým, jsou provinění, zakládající se vesměs na nedbalosti, kdežto přestupek dle § 2 zák. o lichvě lze spáchat jen dolosně. Jest proto přirozeno, že přestupky proti § 34 cit. nař. jsou prohlášeny za méně trestné než delikt úmyslného zatajení zásob. Poněvadž pak u obžalovaného zjistil rozsudek bezvadně, že zatajil zásoby obilí úmyslně, nikoliv z pouhé nedbalosti, kulposně, může u něho přicházeti v úvahu přestupek přikázaný soudům dle § 2 zák. o lichvě, nikoliv pouze přestupek politický dle § 34 nař. ze dne 23. března 1920 čís. 169 sb. z. a n.